

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

PG.VII G 070/57/14

dot. BPS/043-66-2686-PG/14

Sekretariat Wicemarszałek Senatu RP
Marii Pańczyk-Poździej
Wpłynęło dn. 17.12.2014
Nr. 4991810 100/24361
Podpis.....

Warszawa, dnia 6 grudnia 2014 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 17.12.14p zat.....
nr. 7877 podpis.....

Pani
Maria Pańczyk-Poździej
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Sławomir Paweł Monowicki

W związku z oświadczeniem złożonym przez Senatorów, Panów Grzegorza Wojciechowskiego, Roberta Mamętowa, Andrzeja Pajaka, Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego, Jana Marię Jackowskiego, Krzysztofa Słonia i Panią Marię Koc na 66 posiedzeniu Senatu w sprawie radykalnego wzrostu liczby samobójstw w Polsce, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Samobójstwo, określane jako „targnięcie się na własne życie”, nie jest zdarzeniem *per se* stanowiącym przedmiot zainteresowania prawa karnego. Jednakże każdy ujawniony przypadek targnięcia się na własne życie, bez względu na to, czy doprowadził do zgonu, jest zdarzeniem wymagającym podjęcia kroków w celu ustalenia ewentualnej odpowiedzialności z art. 151 Kodeksu karnego¹, art. 207 § 3 Kodeksu karnego², względnie art. 190a § 3 Kodeksu karnego³.

¹ Art. 151. Kto namową lub przez udzielenie pomocy doprowadza człowieka do targnięcia się na własne życie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

² Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

³ Art. 190a. § 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Ujawnione przypadki zgonu, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie przypuszczenie, że śmierć była wynikiem przestępstwa lub samobójstwa, są obowiązkowo zgłaszane przez lekarza wezwanego w celu wystawienia karty zgonu do prokuratora lub właściwego miejscowo organu Policji, co wynika z § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny (Dz. U. Nr 39, poz. 202)⁴. Przypadki, wstępnie kwalifikowane jako samobójstwa są przedmiotem badania pod kątem ustalenia, czy w istocie przyczyną śmierci nie było działanie innej osoby lub osób, a więc czy rzeczywiście dany przypadek zgonu nie był wynikiem targnięcia się na własne życie, lecz skutkiem popełnionego przestępstwa.

Powyższe okoliczności powodują, że w znacznej liczbie zdarzenia oceniane jako samobójstwa są badane w postępowaniu sprawdzającym, w trybie art. 308 Kodeksu postępowania karnego lub w postępowaniu przygotowawczym, stosownie do dyrektywy wynikającej z art. 297 Kodeksu postępowania karnego. Zakres i cel tego postępowania, także gdy nie zachodzi podstawa zakwalifikowania zdarzenia jako przestępstwa, może pozwolić na ustalenie przyczyny, która doprowadziła do targnięcia się na własne życie.

Szczegółowe dane statystyczne dotyczące zamachów samobójczych, obejmujące szereg ustalonych okoliczności, w tym skutek, sposób dokonania zamachu, dane o osobach dokonujących zamachu, ich stan świadomości w chwili zamachu oraz ustalone przyczyny zamachów samobójczych, ujawniają coroczne statystyki, prowadzone przez Komendę Główną Policji. Potwierdzają one obserwowaną niepokojącą tendencję wzrostową tego zjawiska.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek lub inne jej dane osobowe w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

⁴ § 7 Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że przyczyną śmierci było przestępstwo lub samobójstwo, albo nie można ustalić tożsamości zwłok, należy niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub najbliższy organ *Milicji Obywatelskiej*, a w razie potrzeby natychmiastowego zabezpieczenia śladów - ponadto *soltysa lub biuro gromadzkiej rady narodowej*. W tym przypadku należy powstrzymać się do wystawienia karty zgonu.

Prokuratura Generalna nie dokonywała badań statystycznych ani analitycznych dotyczących problemu samobójstw, ani nie podejmowała działań zmierzających do przeciwdziałania temu zjawisku. Tego rodzaju działania wykraczają poza zakres zadań prokuratury, określonych w art. 2 i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599 z późn. zm.).

Z powiadczeniem
A. Seremet

Andrzej Seremet